

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ДИРЕКТОРАТА ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ
И БЕЗБЕДНОСТ СРБИЈЕ**

За период од 1.1.2020. до 31.12.2020. године

Београд, фебруар 2021. године

САДРЖАЈ

1	Увод.....	3
1.1	Пресељење Директората.....	3
1.2	Рад Директората током трајања пандемије.....	4
1.3	Допринос Директорат-а у борби за сузбијање пандемије вируса COVID-19.....	4
1.4	Послови Директората.....	5
2	Финансирање	7
3	Развијање организационог и оперативног функционисања Директората.....	8
3.1	Унапређење информационог система Директората.....	9
4	Примена Закона и доношење подзаконских прописа	10
5	Информисање јавности	11
5.1	Подизање свести у циљу очувања животне средине	11
5.2	Конференција „Нуклеарна сигурност данас“	12
5.3	Информације од јавног значаја	12
6	Међународна сарадња и управљање пројектима.....	12
6.1	Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ).....	13
6.1.1	Реализација и праћење националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектног циклуса 2020 – 2021	13
6.1.2	Програмирање националних пројеката за пројектни циклус 2022 - 2023.....	13
6.1.3	Припрема новог Оквирног програма сарадње Републике Србије са ТС МААЕ... ..	14
6.1.4	Организација скупова у Републици Србији и припрема за 64. ГК МААЕ	14
6.1.5	Ванпројектне активности МААЕ.....	14
6.1.6	Обезбеђивање донације опреме за борбу против COVID-19	14
6.2	Реализација пројеката из фондова Европске комисије	14
7	Активности на пословима ЕУ интеграција.....	15
8	Послови у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.....	17
8.1	Унапређење система за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију .	17
8.2	Мониторинг радиоактивности у животној средини.....	17
8.3	Стратегија мерења радона у Србији	18
8.4	Активности у вези спремности за деловање у случају радиолошког и нуклеарниг ванредног догађаја.....	18
8.5	Издавање одобрења и овлашћења.....	18
8.5.1	Издавање одобрења	18
8.5.2	Издавање овлашћења	19
8.6	<i>Safeguards</i> и Додатни протокол.....	19
8.7	Међународне конвенције.....	20
8.8	Учешће на скуповима и састанцима.....	20

8.9	Учешће на стручним скуповима и обукама	20
8.10	RASIMS2 платформа МАЕА.....	21
8.11	Остале активности.....	21
9	Послови инспекцијског надзора	21
9.1	Редовни инспекцијски надзор	21
9.2	Ванредни инспекцијски надзор.....	23
9.3	Израда законских и подзаконских аката:	24
9.4	Сарадња са другим државним органима:	25
9.5	Учешће на скуповима и састанцима:.....	25

1 Увод

Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије (у даљем тексту: Директорат) основан је Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19, у даљем тексту: Закон).

Директорат је основан ради обезбеђивања услова за стручно и ефикасно вршење регулаторне контроле делатности уређених Законом, као самостално и функционално независно регулаторно тело које врши регулаторне, стручне и са њим повезане извршне послове у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, у складу са Законом.

За обављање послова из своје надлежности Директорат за свој рад одговара Влади Републике Србије.

Директорат има својство правног лица.

Ново седиште Директората од децембра 2020. године је у Београду, у улици Теразије број 41а.

Унутрашње уређење, делокруг и начин рада, начин планирања, обављања послова и друга питања од значаја за рад Директората ближе се уређују Статутом Директората и другим општим актима у складу са законом.

Надлежности Директората на пословима вршења регулаторне контроле делатности уређених Законом утврђене су Законом, а један од најважнијих послова од значаја за спровођење Закона је доношење подзаконских прописа (правилници, програми, упутства) којима ће се омогућити потпуна примена Закона од стране институција које обављају послове у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

У оквиру редовних надлежности које је Директорат вршио под отежаним условима изазваним пандемијом вируса COVID-19 паралелно је спроводио и поступак пресељења.

1.1 Пресељење Директората

Закључење уговора о отуђењу „Палате Београд” у Масариковој бр. 5, у којој се у том тренутку налазило седиште Директората, имало је за последицу обавезу Директората да се исели из простора који је користио, те се у циљу решавања новонасталог проблема, Директорат као институција од значаја за Републику Србију више пута обраћао надлежним институцијама, и то:

- 1) Дирекцији за имовину;
- 2) Градоначелнику Града Београда дописом и Ургенцијом када је и достављен одговор градоначелника у коме се отказује закуп Директорату, на основу претходно издатих решења;
- 3) Министарству заштите животне средине и
- 4) Министарству финансија.

Такође, Одбору Директората је достављена информација шта је све од потребних активности у циљу пресељења седишта и запослених, Директорат спровео:

- Да је Директорату достављен негативан одговор Дирекције за имовину Србије по питању обезбеђивања простора за смештај Директората.
- Да је Директорат у складу са важећим прописима, за закуп пословног простора за своје потребе, спровео поступак претходног испитивања тржишта на основу Јавног позива за прикупљање иницијалних писаних понуда за узимање у закуп пословног простора у Београду.
- Да је на основу релевантних критеријума за оцену понуда Комисија утврдила да је најповољнија понуда за објекат на Теразијама 41А, будући да је одговарајућа у погледу захтеваних критеријума.
- Да је Директорату достављен и допис „Пословни објекти” а.д. којим се обавештава да престаје важење Уговора о пружању услуга и надокнади заједничких трошкова у Палати Београд, закључно са 30.11.2020. године.
- Везано за претходно наведене активности, као и ситуација која је Директорат довела у неповољан положај у погледу кратких рокова за иселење, Директорат је био принуђен да спроведе поступке јавних набавки по хитном поступку и да приведе нови пословни простор намени.
- Да је Влада Републике Србије дала сагласност на закључење уговора о закупу пословног простора.

1.2 Рад Директората током трајања пандемије

Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије је у отежаним условима услед пандемије обављао своје свакодневне послове битне за сигурност грађана.

Све време, издавање одобрења, увоз и извоз, нарочито медицинске опреме и материјала је беспрекорно функционисао, давана су тумачења и консултације у вези са опремом и материјалом из надлежности Директората, али и многе друге активности.

Директорат је такође учествовао у првој анализи коју је спровела Међународна агенција за атомску енергију (МААЕ) о ефектима актуелне пандемије на регулаторни рад у области радијационе сигурности у земљама чланицама, као и о реаговању регулаторних тела земаља чланица на ту ситуацију.

Истраживање је показало да је Директорат на кризу реаговао одмах, пре свега успостављањем непрекинутог процеса издавања одобрења умрежавањем на даљину, увођењем ванредних процедура за ову активност и континуираном комуникацијом како особља регулаторног тела интерно, тако и са спољним тачкама комуникације унутар и изван граница земље. Потенцијални проблеми, доступности битних фактора инспекције или друге регулаторне улоге, решавани су посебним дозволама за кретање у сарадњи са Министарством унутрашњих послова.

Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије је показао да је поуздан партнер друштва у коме делује и наставља да ради посвећено и одговорно када је у питању контрола радијационих и нуклеарних активности у земљи.

1.3 Допринос Директорат-а у борби за сузбијање пандемије вируса COVID-19

Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије је још почетком пандемије вируса корона затражило донацију опреме за COVID центре у Републици Србији, од Међународне агенције за атомску енергију (МААЕ).

Захваљујући напорима и истрајном залагању Директорат-а, током 2020. године реализоване су три донације чија вредност премашује 230.000 евра.

Најпре је донирана опрема у вредности од 60.000 евра Институту за вирусологију, вакцине и серуме "Торлак" у Београду, а затим донација у вредности око 85.000 евра, Научном институту за ветеринарство "Нови Сад". Примопредају опреме пропратило је више од 25 медијских објава. Трећа донација која обухвата целокупну опрему за COVID-центар за тестирање реализована је у Ветеринарском специјалистичком институту "Краљево". Примопредају опреме пропратило је више од 17 медијских објава.

Пакети донација садржали су значајну количину лабораторијске опреме највишег нивоа сигурности као и део заштитне опреме за дијагностичаре у лабораторији и узоркиваче, попут једнократних заштитних одела, маске, назувака и рукавица.

Осим наведеног, дониран је и потрошни материјал потребан за узорковање брисева, крви и слично.

1.4 Послови Директората

Послови Директората прописани чланом 22. Закона су:

- 1) припрема нацрте стратегија и акционе планове за њихово спровођење из чл. 6. и 8. Закона;
- 2) припрема предлоге прописа које доноси Влада у складу са Законом;
- 3) доноси правилнике и друге прописе и упутства у складу са Законом;
- 4) доноси Програм мониторинга радиоактивности у животној средини, прати ниво радиоактивности, његове промене, процењује његов утицај на становништво и животну средину, даје упутства о примени одговарајућих мера, прати њихово спровођење и објављује годишњи извештај о нивоу излагања становништва јонизујућем зрачењу у Републици Србији;
- 5) припрема предлог Плана деловања у случају нуклеарне или радиолошке ванредне ситуације;
- 6) прописује мере за заштиту појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења;
- 7) прописује услове за заштиту од повећаног излагања радника, појединаца и становништва зрачењу од природних радиоактивних материјала;
- 8) доноси решења о издавању, суспензији или одузимању одобрења за обављање делатности, одобрења за коришћење извора зрачења, овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења, дозволе за промет извора зрачења и дозволе за транспорт опасне робе класе 7 АДР/РИД/АДН (радиоактивне материје), као и о изузимању од обавезе прибављања одобрења у складу са овим законом;
- 9) издаје, суспендује или одузима сертификате у складу са овим законом;
- 10) издаје потврде о упису у евиденцију и брисању из евиденције извора зрачења;
- 11) прописује критеријуме за изузимање од обавезе пријављивања;
- 12) прописује критеријуме за ослобађање од регулаторне контроле;
- 13) врши верификацију оспособљености лица одговорних за спровођење мера заштите од зрачења;
- 14) дефинише обавезе, укључујући и финансијске, носилаца одобрења;

- 15) обезбеђује сталну стручну saradњу u vrшењу svojih funkcija kroz angazovanje savetnika, izradu projekata ili uspostavljanje trajnih ili povremenih savetodavnih tela;
- 16) uspostavlja i vodi registar podnetih zahteva, izdatih odobrenja i sertifikata i lica odgovornih za sprovođenje mera zaštite od zračenja, registar izvora zračenja i njihovih korisnika, izloženih radnika, spoljnih radnika i drugih podataka od značaja za zaštitu od zračenja, radijacionu i nuklearnu sigurnost;
- 17) uspostavlja i vodi evidenciju postrojenja, izvora zračenja i radioaktivnog otpada, kao i drugih podataka od značaja za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost;
- 18) uspostavlja sistem kontrole nad izvorima zračenja i uređajima čiji su oni sastavni deo kako bi se obezbedilo njihovo sigurno i bezbedno upravljanje i zaštita tokom rada i po prestanku rada;
- 19) utvrđuje kategorizaciju izvora zračenja na osnovu njihovog mogućeg uticaja i štete po zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- 20) utvrđuje kategorizaciju nuklearnog i radioaktivnog materijala na osnovu procene štete koja bi mogla da nastane usled njihove krađe ili neodobrene upotrebe određene vrste i količine materijala, ili usled sabotaze postrojenja u kojem se nuklearni ili radioaktivni materijal proizvodi, obrađuje, koristi, skladišti ili odlaže i propisuje odgovarajuće mere zaštite za različite kategorije materijala;
- 21) propisuje uslove za bezbednost nuklearnog i radioaktivnog materijala i postrojenja u kojima se oni koriste, uključujući i mere za prevenciju, detekciju i odgovor u slučaju neovlašćenog i zloamernog delovanja koje uključuje takav materijal ili postrojenje;
- 22) učestvuje u definisanju projektnih osnova i vanrednih događaja predviđenih projektnim osnovama za potrebe primene mera radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbednosti;
- 23) ostvaruje saradnju sa drugim državnim organima i organizacijama u okviru svojih nadležnosti;
- 24) samostalno ili u saradnji sa drugim nadležnim državnim organima i organizacijama ostvaruje saradnju sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim organizacijama, telima i nadležnim organima drugih država u vezi sa sprovođenjem Zakona i međunarodnih obaveza koje je preuzela Republika Srbija;
- 25) uspostavlja i primenjuje, u saradnji sa ministarstvima i službama nadležnim za spoljne poslove, odbranu, unutrašnje poslove, ekonomiju i carinu, sistem kontrole za uvoz i izvoz nuklearnog i drugog radioaktivnog materijala, izvora zračenja, opreme, posebne opreme i nenuklearnog materijala, informacija i tehnologije radi ispunjavanja međunarodnih obaveza Republike Srbije;
- 26) saradjuje sa drugim relevantnim institucijama Republike Srbije u uspostavljanju i održavanju Plana za delovanje u slučaju nuklearne i radiološke vanredne situacije u skladu sa Nacionalnim planom zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama;
- 27) daje mišljenje na zahtev nadležnih državnih organa u vezi sa pristupaćem međunarodnim konvencijama i drugim sporazumima u oblasti radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbednosti;

- 28) успоставља одговарајуће механизме и процедуре за информисање јавности и консултације са другим заинтересованим органима и организацијама у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.
- 29) спроводи све додатне обавезе за које је процењено да су неопходне за заштиту становништва и животне средине у Републици Србији;
- 30) иницира унапређење националног оквира у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, на основу оперативног искуства, увида добијеног у процесу одлучивања и развоја одговарајуће технологије и истраживања;
- 31) врши регулаторну контролу и регулаторни инспекцијски надзор над спровођењем мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;
- 32) врши контролу испуњености услова на основу којих се издају одобрења у складу са Законом;
- 33) проверава, прати и оцењује делатности ради потврде усаглашености са законом, важећим прописима и условима за добијање одобрења;
- 34) предузима мере, налаже и прати њихово спровођење у случају непоштовања закона, подзаконских и других прописа који се односе на услове за добијање одобрења;
- 35) успоставља и одржава систем обрачуна и контроле нуклеарних материјала;
- 36) обавља и друге послове утврђене Законом.

2 Финансирање

Средства за рад и развој Директората обезбеђују се из буџета Републике Србије и, повремено, донација, које представљају учешће у трошковима одржавања семинара, обука, радионица итд.- које организује Директорат.

Основ финансирања Директората у 2020. години је Закон о буџету Републике Србије за 2020. годину („Службени гласник РС“ 84/19) и Закључак Владе Републике Србије 05 број 401-581/2020 од 30.01.2020. године - Програм распореда субвенција за 2020. годину. На разделу 25 - Министарство заштите животне средине, Глава 25.0 – Министарство заштите животне средине, Програм 0404 – Управљање заштитом животне средине, Функција 560 – Заштита животне средине неklasификоване на другом месту, Програмска активност/пројекат 0005 – Подршка раду Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства за финансирање рада Директората у износу од 195.000.000,00 динара.

У складу са Уредбом о измени општих прихода и примања, расхода и издатака буџета Републике Србије за 2020. годину ради отклањања штетних последица услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 ("Службени гласник РС", број 60/20), што је потврђено Законом о потврђивању уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања, који је поднела Влада ("Службени гласник РС", број 62/20), који је ступио на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, односно 29. априла 2020. године - одобрена средства су смањена за 30.000.000,00 динара и износила су 165.000.000,00 динара на нивоу 2020. године. Након тога је донет нови Закључак Владе Републике Србије 05 број 401-4889/2020 од 18.06.2020. године - Програм распореда субвенција за 2020. годину.

У 2020. години Директорат није остварио сопствене приходе, а такође није било ни финансијских донација.

У области финансија у 2020. години извршени су редовни послови израде следећих аката:

1. Финансијског плана за 2020. годину
2. Завршног рачуна за 2019. годину
3. Финансијског извештаја за 2019. годину,
4. Плана набавки за 2020. годину
5. Измене и допуне финансијског плана за 2020.годину

Финансијска служба је током 2020. године пратила извршење плана јавних набавки, израду конкурсне документације и спроводила финансијски део сваке извршене набавке.

У околностима отежаног рада због пандемије болести COVID-19, реализован је увоз и царињење следећих донација:

- увоз 2.300 CR-39 детектора за мерење радона
- увоз 20 мерних инструмената за активно мерење концентрације радона „Radoneye+“
- коначни увоз опреме за инспекцију Директората.

У 2020. години Директорат је спровео је једну велику јавну набавку и то Јавна набавка услуга систематског испитивања радиоактивности у животној средини Републике Србије-мониторинг као и следеће јавне набавке мале вредности:

- Набавку горива
- Набавку услуге мобилне телефоније
- Набавку активне мрежне опреме
- Набавку рачунарске опреме
- Набавку додатних функција софтвера софтвера за дозиметријску и гамаспектрометријску контролу са инвестиционим одржавањем.

3 Развијање организационог и оперативног функционисања Директората

На дан 31.12.2020. године Директорат је имао укупно 34 запослена на неодређено време. Одлуком о изменама Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину, 05 број 112-4310/2019 од 25. априла 2019. године, број одобрених запослених у Директорату је повећан на 48.

У току 2020. године одржане су 3 седнице Одбора Директората (у даљем тексту: Одбор) и то:

- 1) I седница Одбора одржана је 21.02.2020. године:
 - Усвојен је Програм рада Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије за 2020. годину
 - Усвојен је годишњи извештај о раду Директората за 2019. годину.
 - Усвојен је Финансијски извештај Директората за 2019. годину.

- Усвојен је Финансијски план и План набавки Директората за 2020. годину.
 - Усвојен је Правилник о образовању, стручном оспособљавању и усавршавању у Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије
- 2) II седница Одбора одржана је 30.10.2020. године:
- Усвојена је Одлука о изменама и допунама Финансијског плана Директората за 2020. годину.
 - Усвојена је Одлука о измени и допуни Статута Директората.
 - Дата је сагласности на одлуку о покретању поступка јавне набавке по члану 88. став 7. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19).
- 3) III седница Одбора одржана је електронским путем дана 24.11.2020. године:
- Усвојен је Извештај Комисије за спровођење поступка претходног испитивања тржишта ради проналажења адекватног пословног простора за потребе Директората.
 - Усвојен је Предлог закључка Влади РС којим се даје сагласност Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије да у својству закупца, а за потребе седишта и смештај запослених у Директорату, закључи уговор о закупу пословног простора, са образложењем.
 - Усвојена је Одлука о измени и допуни Финансијског плана Директората за 2020. годину.

3.1 Унапређење информационог система Директората

Током 2020. године изведено је битно и структурно унапређење информационог система. Набавком и имплементацијом потребних мрежних и серверских компоненти је постигнут лакши рад запослених, побољшана сигурност система и управљања информацијама, омогућено централизовано управљање системом као и даљински рад запослених на безбедан и ефикасан начин.

1. Извршена је виртуелизација система. Сви физички сервери су виртуелизовани, чиме је постигнуто боље и централизовано управљање сервисима. Такође, постиже се и уштеда у коришћењу физичких ресурса, јер се више виртуелних сервера сада налази на једном физичком серверу.
2. Увођење доменског типа мреже омогућило је централизовано управљање корисничким налозима запослених и свих осталих ресурса на локалној мрежи. Корисничким налозима и сигурносним полисама сада управља доменски контролер чиме је постављен темељ за све будуће сервисе као и значајно подизање саме сигурности ИТ система.
3. Увођењем и подешавањем *firewall* уређаја битно је побољшана сигурност ИТ система.
4. Имплементиран је *VPN* сервис за даљински рад запослених од куће. Имплементацијом овог битног протокола омогућен је приступ локалним ресурсима мреже и процес рада са удаљене локације се одвија неометано. Овај сервис се показао као јако користан у време када се због пандемије рад одвијао од куће.

5. Уведена је *IP* телефонска централа чиме су битно смањени трошкови телефонских рачуна и осавремењен начин комуникације са странкама и између запослених.

Као још један вид унапређења информационог система израђена је мобилна андроид апликација софтверског решења за регистар дозиметријске и гамаспектрометријске контроле. Апликација ће се користити на локацијама - царинским терминалима са обезбеђеним приступом интернету или без приступа („on-line“ или „off-line“). Такав концепт треба да омогући накнадну синхронизацију локалне базе података смештене на самом уређају са централном базом података смештеном на серверу.

4 Примена Закона и доношење подзаконских прописа

Током 2020. године Директорат је, у складу са својим надлежностима, на високо професионалан начин предузимао све неопходне мере и активности у доследној примени Закона. Ово примарно у погледу утврђивања услова које морају да испуне правна лица и предузетници који обављају делатности или врше послове заштите од зрачења, других питања значајних за заштиту појединаца и становништва од штетног дејства јонизујућег зрачења и заштиту и унапређење животне средине у складу са европским стандардима, као и у погледу уређења вршења послова регулаторног инспекцијског надзора над спровођењем мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности сагласно одредбама Закона и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 36/15, 44/18-др. закон и 95/18).

Како је Законом уређен правни основ за доношење низа подзаконских аката којима ће се ова област у потпуности и у целини усагласити са правним тековинама Европске уније у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности као и са стандардима и препорученом праксом који су садржани у документима Међународне агенције за атомску енергију, Директорат је, током 2020. године, радио на припреми потрбних подзаконских аката.

У складу са Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности (у даљем тексту: Закон) израђени су нацрти следећих стратешких докумената:

- 1) Стратегија радијационе и нуклеарне сигурности
- 2) Стратегија управљања истрошеним горивом и радиоактивним отпадом

Урађене су прве верзије следећих стратешких докумената:

- 1) Стратегија радијационе и нуклеарне безбедности
- 2) Стратегија управљања ситуацијама постојећег излагања.

У складу са Законом, као и у циљу усклађивања са законодавним оквиром ЕУ, у току 2020. године настављен је рад на изради следећих правилника и упутстава:

- 1) Правилник о издавању овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења
- 2) Правилник о издавању одобрења

- 3) Правилник о условима за изузимање делатности од обавезе пријављивања, изузимање пријављене делатности од обавезе добијања одобрења и о ослобађању од регулаторне контроле.
- 4) Правилник о посебним елементима, односно критеријумима за процену ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности
- 5) Упутство о поступању инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност

Урађене су прве верзије следећих правилника:

- 1) Правилник о обављању нуклеарних активности
- 2) Правилник о декомисији нуклеарних постројења
- 3) Правилник о управљању радиоактивним отпадом и истрошеним горивом

Започета је израда процедуре за контролу ради спречавања илегалног промета радиоактивног материјала.

Сходно изнетом, доследна примена Закона, израда подзаконских аката у складу са Законом, као и регулаторни инспекцијски надзор, представљали су кључне активности Директората у 2020. години.

5 Информисање јавности

Да би се омогућила боља сарадња са јавношћу, транспарентност информација и потпунији увид у активности и рад Директората, током 2020. године, постојећи сајт Директората је на модеран и технички максимално унапређен начин, усавршаван, при чему је редовно вршена припрема вести и нових текстова за сајт.

У циљу приближавања рада Директората како стручној, тако и широј популацији формиран је YouTube канал Директората, као и LinkedIn профил, а званичан сајт је током 2020. године бележио велике прегледе од чак преко 5.000 приступа сајту.

У 2020. години укупан број медијских објава које су се односиле на теме из области делокруга рада Директората је више од 300. Овим темама највише су се бавили web портали са преко 200 објава, затим штампани медији са скоро 70 објава, док су ТВ станице имале преко 30 објаве.

5.1 Подизање свести у циљу очувања животне средине

Поред свакодневног рада, на очување животне средине од штетног дејства јонизујућег зрачења, Директорат се као друштвено одговорна институција, у циљу очувања свеукупног еко-генетског фонда, и остваривања приоритетних функција шума и еко система на микро и макро нивоу државе ангажовао на подизању свести по питању ове теме и размени искустава са земљама које имају дипломатска представништва у Београду које су значајно унапредиле своје услове за очување еко-фонда и зеленила посебно на микро нивоу, односно у мањим заједницама и на локалном нивоу.

С тим у вези, Директорат је покренуо пројекат који је успешно спроведен, у десет градова, и то: Апатин, Сомбор, Чачак, Шабац, Беочин, Сурчин, Врање Нови Бечеј, Бач и Зајечар уз активно учешће дипломатског кора и представника амбасада.

Овом темом бавили су се како веб портали-преко 80 објава, тако и еминентни штампани медији (Вечерње новости, Блиц и локалне новине) и преко 10 ТВ станица (националне и локалне).

5.2 Конференција „Нуклеарна сигурност данас“

Такође, Директорат је 2. децембра 2020. године успешно, по други пут, организовао, овог пута услед тренутне епидемиолошке ситуације виртуалну Конференцију „Нуклеарна сигурност данас“, уз активно учешће еминентних експерата у овој области. Конференција је била посвећена најновијим трендовима у две највеће гране примене нуклеарне енергије – медицине и енергетици као и у примени модерних техника заснованих на јонизујућем зрачењу у проучавању и очувању културне баштине.

Такође, по први пут Конференција “Нуклеарна сигурност данас” емитована је и на YouTube каналу Директората.

Само у периоду од 2.12. 2020. до 24.12. 2020. године, Конференција је имала више од 850 прегледа.

Највише гледалаца у једном тренутку било је 150, а најмање 66, док је просечан број одгледаних минута по посетиоцу 47.

Конференција је и медијски испраћена, и то да је према анализама укупан број медијских објава био више од 30, док је више од половине објава било у престижним и читанијим веб порталима, попут ТАНЈУГ, РТС.рс, Новости, Блиц, Екапија, Нова, ФОНЕТ, као и објаве у штампаном издању Вечерњих новости и Блица.

5.3 Информације од јавног значаја

На захтев заинтересованих лица, у извештајном периоду је пружено девет информација у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10).

6 Међународна сарадња и управљање пројектима

У току 2020. године у Одсеку за међународну сарадњу и управљање пројектима рађено је на следећим групама активности:

- 1) Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ)
 - Реализација и праћење националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектног циклуса 2020-2021.
 - Програмирање националних пројеката за пројектни циклус 2022-2023.
 - Припрема новог Оквирног програма сарадње Републике Србије са Депарتمانом техничке сарадње МААЕ (ТС МААЕ)
 - Организација скупова у Републици Србији и припрема за 64. ГК МААЕ
 - Ванпројектне активности МААЕ
 - Обезбеђивање донације опреме за борбу против COVID-19

2) Реализација пројеката из фондова Европске комисије

6.1 Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ)

6.1.1 Реализација и праћење националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектног циклуса 2020 – 2021

Током 2020. започето је са реализацијом 3 нова национална пројекта у различитим институцијама Републике Србије:

шифра	Назив пројекта
SRB/6/015	<i>Upgrading radionuclide therapy and diagnostics and improving advanced application of external beam and brachytherapy in Serbia.</i>
SRB/6/014	<i>Strengthening the National Capacities for Radiopharmaceutical Production in the Republic of Serbia.</i>
SRB/5/004	<i>Strengthening of National Reference Laboratories Capacities for Early Detection, Epidemiological Surveillance and Control of Trans-boundary Animal Diseases in emergency situations.</i>

У 2020. настављено је са реализацијом 4 национална пројекта из циклуса 2018-2019:

SRB/5/003	<i>Strengthening the Capacities for Soil Erosion Assessment Using Nuclear Techniques to Support Implementation of Sustainable Land Management Practices</i>
SRB/9/005	<i>Establishing a Reference Center for Radioactive Waste Treatment and Disused Radioactive Sources Conditioning for Small Facilities</i>
SRB/9/006	<i>Upgrading National Capabilities and Infrastructure for a Systematic Approach to Control Public Exposure to Radon</i>
SRB/6/013	<i>Improving Diagnostics and Therapy in the Treatment of Chronic Diseases</i>

Различите институције Србије узимале су учешће у укупно 15 регионалних пројеката региона Европе (RER), као и у укупно 2 међурегионална пројекта (INT). Током 2020. године реализовано је укупно 35 учешћа на скуповима по регионалним пројектима. Такође, реализовано је 4 учешћа у међурегионалним пројектима. У оквиру националних пројеката реализовано је укупно 1 учешће. Важно је напоменути да су на реализацију програма сарадње пресудан утицај имали пандемија вируса COVID-19, као и ограничавање кретања и путовања у иностранство услед пандемије.

Одсек за међународну сарадњу и управљање пројектима је током године пратио реализацију свих пројеката из програма техничке сарадње у које је Република Србија укључена. Рађен је мониторинг активности у оквиру националних, регионалних и међурегионалних пројеката, као и других активности које се остварују са МААЕ. Евалуација ових пројеката је обухватила и преглед годишњих извештаја о напретку (*Project Progress Assessment Reports – PPAR*), рађених онлајн за све националне пројекте, као и преглед коначних извештаја о пројектима (*Project Achievement Reports – PAR*).

6.1.2 Програмирање националних пројеката за пројектни циклус 2022 - 2023.

У 2020. припремљен је сет националних пројеката за циклус ТС МААЕ 2022-2023:

SRB2020001	<i>Introducing Radionuclide Theranostics in the Center of Nuclear Medicine</i>
SRB2020002	<i>Strengthening Radiation Safety Infrastructure in Public Company Nuclear Facilities of Serbia</i>
SRB2020003	<i>Strengthening Calibration Services at the Secondary Standard Dosimetry Laboratory for Radiotherapy Applications</i>

6.1.3 Припрема новог Оквирног програма сарадње Републике Србије са ТС МААЕ

У 2020. години настављена је израда новог Оквирног програма сарадње (енг. *Country Programme Framework*), који би требало да обухвати период од 3 наредна пројектна циклуса.

6.1.4 Организација скупова у Републици Србији и припрема за 64. ГК МААЕ

Због пандемије вируса COVID-19 сви планирани скупови који је требало да буду одржани у Републици Србији током 2020. године отказани су или одложени на неодређено време.

Из истог разлога представници Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије нису узели учешће на 64. заседању Генералне конференције МААЕ, која је у трећој недељи септембра одржана у Бечу. Делегацију Републике Србије чинили су представници Сталне мисије Републике Србије при ОЕБС и др. међународним организацијама у Бечу.

6.1.5 Ванпројектне активности МААЕ

Одсек је током године пратио реализацију свих учешћа на ванпројектним скуповима МААЕ у које је Република Србија укључена. То су скупови у организацији осталих департмана МААЕ, односно они изван Департмана техничке сарадње, који обухватају разне техничке састанке, конференције, координисане истраживачке активности, разне специјализоване мисије итд.

Током 2020. године представници Републике Србије имали су укупно **8 учешћа у ванпројектним скуповима МААЕ** и **4 учешћа на конференцијама** у организацији МААЕ.

6.1.6 Обезбеђивање донације опреме за борбу против COVID-19

Одсек је испред СРБАТОМ у марту 2020. иницирао захтев за донацију у виду опремања јединице за RT-PCR тестирање на COVID-19 од Међународне агенције за атомску енергију (МААЕ). Након позитивног прихватања иницијативе од стране МААЕ, Одсек је почетком априла проширио молбу на још два оваква комплета, а такође у потпуности пратио пристизање фактура и увоз опреме.

6.2 Реализација пројеката из фондова Европске комисије

У 2020. години у оквиру реализације пројекта који се финансира из фондова Европске комисије под називом „Подршка регулаторном телу Србије и локалитату Винча“ („*Support to Serbian Regulatory Authority and the Vinča site*“) урађен је у коначној форми

документ *ANNEX II - Terms of Reference (ToR)*, након чега је ЕК покренула тендерску процедуру за избор понуђача, у којој су домаће институције учествовале само у припреми одговора на додатна питања понуђача.

Пројекат ће се имплементирати у три институције Републике Србије (Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“ и Институт за нуклеарне науке „Винча“), кроз реализацију следећих 5 пројектних задатака:

- Израда плана декомисије базена за течни РАО на локацији Винча.
- Кондиционирање отворених извора радијума ускладиштених у затвореном „радијумском бункеру“.
- Регистар изложености зрачењу професионално изложених лица.
- Преглед нацрта правилника.
- Уклањање и сигурно складиштење нуклеарних материјала из Лабораторије за материјале у Институту за нуклеарне науке „Винча“.

У току 2020. године обављане су активности у оквиру пројекта Европске комисије под називом „Јачање капацитета западног балкана за спремност и деловање у случају радиолошког и нуклеарног ванредног догађаја – техничка подршка у одлучивању“ („*Strengthening the Capacity of the Western Balkans for radiological and Nuclear Emergency Preparedness and Response: Technical Support for Decision Making*“). Циљ овог пројекта је обезбеђење система који служи за планирање, као и управљање активностима у случају нуклеарних или радиолошких акцидентата.

7 Активности на пословима ЕУ интеграција

У оквиру активности везано за послове европских интеграција Републике Србије у ЕУ, Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије је, током 2020. године, учествовао у раду три преговарачке групе: Преговарачке групе за енергетику-15, Преговарачке групе Заштита потрошача и заштита здравља-28 и Преговарачке групе наука и истраживање-25 кроз следеће активности:

- припрема допуне прилога за Годишњи извештај о напретку за 2019. годину у оквиру ПГ 15 за део 6. Нуклеарна енергија, нуклеарна сигурност и заштита од зрачења, јануар, април, јун 2020. године.
- припрема за приступање Републике Србије *ECURIE* систему и потписивање *ECURIE* Споразума.
- припрема прилога (квартални извештаји) у оквиру ПГ 15, о спровођењу планираних мера и активности у погледу успостављања или јачања институционалних и административних капацитета релевантних за преношење, спровођење и примену правних тековина ЕУ у делу 3.15.3 Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења.
- припрема прилога за Пододбор за транспорт, енергетику, животну средину, климатске промене и регионални развој Одбора за спровођење ССП (3.5. Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења).
- припрема прилога о спроведеним активностима у области европских интеграција за билатерални састанак са регулаторним телом Мађарске, у оквиру 64. заседања Генералне конференције Међународне агенције за атомску енергију.

У оквиру треће фазе пројекта Саветодавног центра за европска и правна питања ПЛАК III – Правна подршка преговорима, током 2020. године је започета реализација одобрених пројектних активности у складу са приоритетима хармонизације домаћег законодавства са правним тековинама ЕУ.

У оквиру пројектног задатка Стручна подршка за усклађивање са легислативом ЕУ, Директивом 2019/59 имплементирани су пројектне подактивности израда смерница о критеријумима за признавање стручњака за медицинску физику и израда смерница за акцидентална и непланска излагања у складу са чланом 63. Директиве 2013/59

У оквиру Пројектног задатка Стручна подршка за усклађивање са легислативом ЕУ, Директивом 2019/59 извршен је преглед нацрта Стратегије радијационе и нуклеарне сигурности.

У оквиру Пројектног задатка Стручна подршка за усклађивање са легислативом ЕУ, Директивом 2019/59 и Директивом 2011/70 извршен је преглед нацрта Стратегије управљања радиоактивним отпадом.

Започета је имплементација пројектних активности чија се имплементација очекује у првој половини 2021. године и то:

- Израда методологије за процену доза популације
- Израда смерница за успостављање програма осигурања квалитета
- Припрема и одржавање дводневне радионице на тему: Оправданост делатности и оправданост немедицинског излагања

У оквиру треће фазе пројекта Саветодавног центра за европска и правна питања ПЛАК III – Правна подршка преговорима, у августу 2020. године су припремљени предлози за 4 пројектне активности са периодом имплементације 2020 – 2021. година и то:

- Преглед нацрта Стратегије радијационе и нуклеарне сигурности
- Преглед нацрта Стратегије управљања радиоактивним отпадом
- Преглед нацрта Стратегије управљања ситуацијама постојећег излагања
- Преглед нацрта Стратегије радијационе и нуклеарне безбедности

Након продужења ПЛАК III пројекта за још годину дана тј. до јула 2021. године, у септембру 2020. године а након захтева ПГ 15 припремљени су и предлози нових пројектних активности у оквиру ПЛАК III пројекта за период јул 2020 - јул 2021 година.

У оквиру Инструмента за техничку помоћ и размену информација Европске комисије (ТАИЕХ) у фебруару 2020. године имплементиран је ТАИЕХ пројекат под називом Успостављање референтних нивоа и процена доза као регулаторни оперативни механизам у ситуацијама ванредног и постојећег излагања.

У периоду од јануара - децембра 2020. године одржан је низ састанака и консултација са представницима Министарства здравља у вези усклађивања домаћег законодавства са захтевима Директиве 2013/59 у области примене извора зрачења у медицини и ефикасне припреме и имплементације одобрених ПЛАК III активности.

Током 2020. године Директорат је учествовао у раду Радне групе за стручну редактуру превода правних тековина ЕУ.

Током 2020 године реализовано је учешће на следећим скуповима:

- *Regional Workshop on Harmonising National Nuclear Law with International Law including European Law*, 20 – 24. јануар 2020. године
- У току 2020. године услед настале епидемиолошке ситуације присуствовано је виртуелним радионицама тзв. Вебинарима.

8 Послови у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности

Према плану и програму рада за 2020. годину Сектор за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност реализовао је следеће послове:

8.1 Унапређење система за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију

У оквиру унапређења система за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију обављене су следеће активности:

- 1) Редовно праћење и анализа података из Система за правовремену најаву акцидента.
 - Сервисирање мерних уређаја у Нишу, Врању и Кладову;
 - Припрема документације за набавку мерне станице за систем правовремене најаве акцидента
- 2) Редовно праћење информација о нуклеарним или радиолошким ванредним догађајима у другим државама
 - Редовна координација и комуникација са учесницима укљученим у одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију
 - Представници Директората учествовали су у ConvEx вежбама које је организовала МААЕ и то:
 - Учешће у ConvEx-1a вежби 10.03.2020. године;
 - Учешће на ConvEX-2a вежби 12.05.2020. године.
 - Учешће у ConvEx-1a вежби 14.10.2020. године.
 - Учешће на ConvEx-2c вежби дана 09.12.2020. године.

8.2 Мониторинг радиоактивности у животној средини

У оквиру мониторинга радиоактивности у животној средини обављене су следеће активности:

- Преглед извештаја о извршеним пословима систематског испитивања радиоактивности у животној средини Републике Србије у 2019. години које су доставила овлашћена правна лица.
- Анализа резултата мерења и објављивање Извештаја о нивоу излагања становништва јонизујућем зрачењу за 2019. годину.

- Преглед привремених извештаја овлашћених правних лица који се односе на реализацију дела програма Систематског испитивање радиоактивности животне средине за 2020. годину, а у складу са потписаним уговором.

8.3 Стратегија мерења радона у Србији

У вези са Стратегијом мерења радона у Србији израђен је нацрт Националне стратегије и акционог плана за контролу и смањење концентрације радона у објектима за потребе пројекта. Акциони план за радон биће саставни део документа Стратегије ситуације постојећег излагања.

8.4 Активности у вези спремности за деловање у случају радиолошког и нуклеарниг ванредног догађаја

Током 2020. године пројекат „Јачање капацитета западног балкана за спремност и деловање у случају радиолошког и нуклеарниг ванредног догађаја – техничка подршка у одлучивању“ се реализовао кроз:

- Виртуелне састанке којима се прати реализација пројекта и договарају и наредни кораци.
- Инсталацију JRODOS система.
- Прилагођавање JRODOS система условима и подацима у нашој земљи
- Успостављање сарадње са Републичким хидрометеоролошким заводом у циљу преузимања података о временској прогнози
- Основни тренинг запослених за рад у JRODOS систему
- Одржавање три вежбе различитог нивоа сложености.

8.5 Издавање одобрења и овлашћења

Током 2020. године вршени су редовни послови у вези са издавањем одобрења за обављање делатности и овлашћења за вршење послова заштите од зрачења као и вођење регистара и евиденција у складу са Законом. Због пандемије вируса COVID-19 организован је рад запослених од куће што је подразумевало даљински приступ документима у електронском облику. Без обзира на отежане услове за рад **сви уредно поднети захтеви су решени у року и благовремено је одговорено је на све дописе корисника.**

8.5.1 Издавање одобрења

Одељење за контролу радијационих делатности и нуклеарних активности је издало укупно 2211 докумената у 2020. години. У Табели 1. је дат преглед издатих докумената.

Табела 1. Број издатих докумената током 2020. године

ТИП ДОКУМЕНТА	УКУПНО
Регистрација радијационе делатности ниског ризика	90
Лиценца за обављање радијационе делатности умереног ризика	52
Лиценца за обављање радијационе делатности високог ризика	25
Решење којим се одобрава коришћење извора јонизујућих зрачења	413
Потврда намере обављања делатности	32

Сагласност на прелиминарни извештај о сигурности	5
Обустава сагласности за постављање и пробни рад извора јонизујућих зрачења	6
Исправка грешке	8
Одузимање решења	49
Измена решења	13
Обустава поступка	8
Одбацивање	14
Поништавање решења	1
Дописи и обавештења	473
Лиценца за обављање радијационе делатности промета извора јонизујућих зрачења	23
Лиценца за обављање радијационе делатности сервисирања извора јонизујућих зрачења	2
Лиценца за обављање радијационе делатности транспорта радиоактивног материјала	5
Решење о издавању дозволе за транспорт радиоактивних материјала	365
Решење о издавању дозволе за промет радиоактивног материјала	313
Решење о издавању дозволе за промет уређаја који производе јонизујућа зрачења	271
Решење о издавању дозволе за промет деутеријума и његових једињења	43
УКУПНО	2211

У отежаним условима рада током епидемиолошке ситуације, ванредног стања и рада од куће издавано је у просеку око 8-9 докумената дневно у току целе 2020. године.

8.5.2 Издавање овлашћења

Одељење за контролу радијационих делатности и нуклеарних активности у оквиру активности издавања овлашћења за вршење послова заштите од зрачења, у току 2020. године издало је укупно 2 овлашћења.

8.6 Safeguards и Додатни протокол

У току 2020. обављене су редовне годишње активности у складу са обавезама Републике Србије према одредбама Споразума о примени гаранција уз уговор о неширењу нуклеарног оружја и Додатног протокола, које се односе на евиденцију и пријављивање нуклеарног материјала и повезаних активности Међународној агенцији за атомску енергију (МААЕ).

Инспектори МААЕ извршили су инспекцију са проширеним обимом приступа у складу са одредбама Додатног протокола у периоду 24. – 25. фебруар 2020. године, на нуклеаном локалитету „Винча“. Ово је била прва инспекција са проширеним обимом приступа у Републици Србији након ратификације Додатног протокола.

Редовна посета инспектора Међународне агенције за атомску енергију у складу са одредбама Споразума о примени гаранција обављена је у периоду 27. – 29. октобар 2020. године. Као резултат посете од МААЕ је добијен закључак да Република Србија у испуњава своје обавезе по Споразуму о примени гаранција уз уговор о неширењу нуклеарног оружја и да не поседује непријављене нуклеарне материјале.

8.7 Међународне конвенције

У складу са обавезама по Заједничкој конвенцији о сигурности управљања истрошеним горивом и о сигурности управљања радиоактивним отпадом урађен је Други национални извештај и предат Међународној агенцији за атомску енергију у предвиђеном року.

У оквиру припрема за Осми прегледни састанак по Конвенцији о нуклеарној сигурности припремљена је национална презентација. Због пандемије вируса Covid-19 прегледни састанак је отказан.

8.8 Учешће на скуповима и састанцима

Током 2020. године реализовано је учешће на следећим скуповима и састанцима:

- 1) Виртуални Пленарни састанак руководилаца европских тела надлежних за заштиту од зрачења HERCA (Heads of the European Radiological Protection Competent Authorities), 19-20. новембар 2020
- 2) Виртуелни Припремни састанак за Седми прегледни састанак по Конвенцији о сигурности управљања истрошеним горивом и о сигурности управљања радиоактивним отпадом, 28-30. септембар и 2. октобар 2020.

8.9 Учешће на стручним скуповима и обукама

Стручно усавршавање запослених одвијало се кроз учешће на скуповима у организацији Међународне агенције за атомску енергију и Европске комисије. Током 2020. представници Директората учествовали су на скуповима:

- RER9146 Regional Project Coordination Meeting
- Second Technical Meeting of the Int. Project on Decommissioning of Small Medical, Industrial and Research Facilities (MIRDEC)
- Consultancy Meeting of the International Harmonization and Safety Demonstration Project for Enhancing Confidence over the Lifetime of Predisposal Safety Management (ECLiPSE)
- Virtual Workshop on Gaps in radiation protection metrology
- From Regulation to Clinical Practices: Ensuring Safety and Quality of Medical Radiological Procedures in Europe and Central Asia
- International Conference on Radiation Safety: Improving Radiation Protection in Practice
- Virtual Educational Workshop to Promote the Convention on Nuclear Safety
- INT2020 – Interregional Training Course on Policy, Strategy and Regulation of Decommissioning and Environmental Remediation Projects
- „10th Meeting of the Representatives of Competent Authorities Identified under the Convention on Early Notification of a Nuclear Accident and the Convention on Assistance in the Case of a Nuclear Accident“
- Technical Meeting on the Revision of IAEA Safety Standards Series No. GS-G-2.1 "Arrangements for Preparedness for a Nuclear or Radiological Emergency"
- IEComm series: Information exchange in case of nuclear facility events that may trigger public concern or media interest
- Assessment and Prognosis during NPP Emergencies, irrespective the trigger
- Information exchange in case of missing dangerous sources

- Regional Workshop for Development of a Regional Action Plan on Legal Framework and Regulations for Environmental Radiation Monitoring based on National and Regional Priorities
- „Hazard Assessment-A basis for a Graded Approach in Emergency Preparedness and Response“

Поред наведених скупова, представници Директората учествовали су и на већем броју вебинара из области радијационе и нуклеарне сигурности.

8.10 RASIMS2 платформа МАЕА

Током 2020. године платформа је у потпуности попуњена по следећим тематским областима:

1. *TSA1 Regulatory infrastructure*
2. *TSA2 Occupational Radiational Protection*
3. *TSA3 Radiation Protection in Medical Exposure*
4. *TSA6 Education and Training in Radiation Protection and Safety*

8.11 Остале активности

Упознавање студента Факултета безбедности на пракси са пословима Директората у области мониторинга радиоактивности у животној средини и спремности за деловање у ванредним ситуацијама.

9 Послови инспекцијског надзора

Према плану и програму рада за 2020. годину Сектор инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије реализовао је следеће послове:

9.1 Редовни инспекцијски надзор

У 2020. години Инспекција је вршила редовне инспекцијске надзоре над регистрованим надзираним субјектима према утврђеном плану инспекцијских надзора за 2020. годину. Укупан број редовних инспекцијских надзора је 35, извршен код укупно 32 надзирана субјекта.

Број извршених редовних инспекцијских надзора је мањи од броја предвиђеног планом рада за 2020. годину (предвиђено укупно 50 редовних надзора) услед погоршане здравствене ситуације у Републици Србији узрокованој пандемијом вируса Ковид-19, као и проглашења ванредног стања у периоду март – април 2020. године.

Списак надзираних субјеката код којих је извршен редовни инспекцијски надзор је представљен у Табели Табела 2:

Табела 2. Редовни инспекцијски надзор

Надзирани субјекат	Делатност
Метал-инспект д.о.о. Београд	индустријска радиографија
Интерклима д.о.о. Врњачка Бања	
Конвар д.о.о. Београд	

Институт „Гоша“ д.о.о. Београд	
Јединство а.д. Севојно	
Енерго систем д.о.о. Нови Сад	
Технички-центар инспект д.о.о. Обреновац	
<i>HBIS GROUP Serbia Iron & Steel</i> д.о.о. Београд	коришћење генератора и затворених извора јонизујућих зрачења у индустрији
<i>CRH Srbija</i> д.о.о. Поповац	
<i>Geotechnokin</i> д.о.о. Нови Сад	
Нафтагас - Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад	
Клиника за стоматологију Ниш	
Завод за здравствену заштиту студената Нови Сад	радијациона делатност у стоматологији
Стоматолошки факултет Београд	
ПМФ Нови Сад, Депатрман за физику, Лабораторија за испитивање радиоактивности узорака и дозе јонизујућег и нејонизујућег зрачења	
ИНН Винча, Лабораторија за хемијску динамику и перманентно образовање	
ИНН Винча, Лабораторија за физичку хемију	овлашћено правно лице
Институт медицине рада "Др Драгомир Карајовић", Београд	
Кварк д.о.о. Крагујевац	
ИНН Винча, Лабораторија за заштиту од зрачења и заштиту животне средине	
ИНН Винча, Лабораторија за нуклеарну и плазма физику	
Специјалистичка радиолошка ординација "Радиус Светозаревић", Београд	радиотерапија
<i>Analysis</i> д.о.о. Београд	
<i>Siemens</i> д.о.о. Нови Београд	сервисирање и поправљање уређаја са изворима зрачења
<i>Milcommerce ltd</i> д.о.о. Београд	
Поликлинике „ <i>Euromedic – Diagnostic</i> “, Београд	
Општа болница „ <i>Euromedic 3</i> “, Нови Београд	медицина/дијагностика
Специјалистичка хируршка болница „ <i>Global Care Surgery</i> “, Нови Сад	
Завод за трансфузију крви Војводине, Нови Сад	коришћење затворених извора јонизујућих зрачења у медицини
Ветеринарска амбуланта „Нешовић“, Чачак	рендген дијагностика у ветеринарској медицини
<i>MEI TA Europe</i> д.о.о. Барич	техничко - технолошки поступак и сакупљање и прерада металног отпада
ИНН Винча, Спољно-трговински промет	промет и транспорт извора јонизујућих зрачења
Укупно:	32

9.2 Ванредни инспекцијски надзор

У току 2020. године инспекција је поступала по пријавама и представкама физичких лица, правних субјеката и других државних органа у складу са законским овлашћењима.

Укупан број извршених ванредних инспекцијских надзора је 30, од тога:

- Уклањање радиоактивних громобрана: 9
- Деконтаминација радне или животне средине: 2
- Поступање према нерегистрованим субјектима: 12
- Контрола излагања професионално изложених лица и становништва: 5
- Остале представке у домену радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности: 2

Списак надзираних субјеката код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор је представљен у Табели Табела 3:

Табела 3. Ванредни инспекцијски надзор

Надзирани субјекат	Предмет инспекцијског надзора
Стоматолошка ординација „Марко Крстић“ Врање	обављање радијационе делатности у стоматологији без претходно прибављеног одобрења директората
СЗР „3М - Николић Љубиша“, Ниш	сервисирање и поправљање уређаја са изворима зрачења без претходно прибављеног одобрења директората
СЗР „Воја - Хранислав Кеврешан“, Ниш	сервисирање и поправљање уређаја са изворима зрачења без претходно прибављеног одобрења директората
"Medical plus", Ниш	сервисирање и поправљање уређаја са изворима зрачења без претходно прибављеног одобрења директората
Физичко лице Драган Чичић, Конарево, Краљево	одбацивање захтева за издавање лиценце за обављање радијационе делатности производно трговинске радње „Дрвопласт“ Краљево - Конарево.
Мис д.о.о. Врање	складиштење радиоактивног гвожђа и разних материја
Метал еко систем д.о.о. Јагодина	повраћај отпадног гвожђа из македоније
ИНН Винча	транзит радиоактивног извора Со60
Стамбена заједница Војводе Танкосића 9, Ниш	уклањање радиоактивног громобрана
Rodin Diagnostic д.о.о. Београд	промет извора зрачења без претходно прибављеног одобрења директората
ЈП ЕПС - огранак Колубара, Погон оплемењивања угља, Лазаревац	коришћење јонизујућих детектора дима
Босилка Беслаћ, предузетник, СЗР Сјај, Параћин	промет извора зрачења без претходно прибављеног одобрења директората
Milcommerce ltd д.о.о. Београд	Контрола лиценце за уклањање радиоактивних громобрана
Специјалистичка пулмолошка ординација Чачак	заштита од јонизујућих зрачења

Физичко лице Николча Ристевски, Кикинда	промет извора зрачења без претходно прибављеног одобрења директората
Поликлиника "Светозар Белеслин" ПР Бистричић и сарадници, Кикинда	промет извора зрачења без претходно прибављеног одобрења директората
Рапид инвест д.о.о. Нови Сад	уклањање радиоактивног громобрана
Општина Бачки Петровац, Општинска управа општине Бачки Петровац	уклањање радиоактивног громобрана
Општа земљорадничка задруга "Castro-cop" Кулпин	уклањање радиоактивног громобрана
ИНН Винча	транзит радиоактивног извора Со60
Студио Дентал Шумице, Београд	заштита од јонизујућих зрачења
Беомарк Трејд д.о.о. Мајданпек, Мосна	уклањање радиоактивног громобрана
Физичко лице Драган Цековић, Грлиште, Зајечар	уклањање радиоактивног громобрана
ИНН Винча	контаминација еуропијумом 152
Општа болница „Атлас“, Београд	обављање радијационе делатности у медицини без претходно прибављеног одобрења директората
Дом здравља Ниш - Здравствена станица Дуваниште	обављање радијационе делатности у медицини без претходно прибављеног одобрења директората
Институт за онкологију и радиологију Србије, Београд	заштита од јонизујућих зрачења
Стамбена заједница Војводе Мишића 92б, 11500 Обреновац	уклањање радиоактивног громобрана
Агромиленијум д.о.о. Банатско Ново Село	уклањање радиоактивног громобрана
МР/ЦТ Дијагностика, Пожаревац	обављање радијационе делатности у медицини без претходно прибављеног одобрења директората
Укупно:	30

9.3 Израда законских и подзаконских аката:

Током 2020. године израђено је десет контролних листа за редовне инспекцијске надзоре за које је добијена сагласност Координационе комисије за инспекцијски надзор:

- Радијациона делатност медицина - дијагностика
- Радијациона делатност медицина - радиотерапија
- Радијациона делатност - нуклеарна медицина
- Радијациона делатност - ветерина
- Радијациона делатност - индустрија и индустријска радиографија
- Радијациона делатност - техничко-технолошки поступак и сакупљање и прерада металног отпада
- Вршење послова заштите од јонизујућих зрачења - обучавање и оспособљавање изложених радника и лица одговорних за спровођење мера радијационе сигурности
- Вршење послова заштите од јонизујућих зрачења - овлашћења

- Вршење послова заштите од јонизујућих зрачења - сервисирање и поправљање уређаја са изворима зрачења, калибрација и провера инструмената и уређаја
- Радијациона делатност - промет и транспорт извора јонизујућих зрачења

9.4 Сарадња са другим државним органима:

У току 2020. настављена је сарадња са Министарством финансија, Управа царина с циљем јачања контроле прекограничног промета радиоактивних и нуклеарних материјала, спречавања илегалног промета. Започет је рад на процедури коришћења опреме за детекцију од стране царинских службеника.

Настављена је сарадња са Координационом комисијом за инспекцијски надзор с циљем испуњења обавеза Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност према Комисији као што су месечно и годишње извештавање о раду инспекције, усклађивање са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18), почетак примене платформе за инспекцијски надзор – еИнспектор и координација рада са другим инспекцијама у Републици Србији.

9.5 Учешће на скуповима и састанцима:

Током 2020. године представници Сектора инспекције реализовали су учешће на следећим скуповима и састанцима:

- Тренинг курс на тему инспекције система безбедности извора зрачења, 18. – 21. фебруар 2020. године, Београд

Број:

Београд, 26. фебруар 2021. године.

ПРЕДСЕДНИЦА ОДБОРА

Маја Гојковић, дипл. правник

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ АКТА

Правни основ за доношење Годишњег извештаја о раду за 2020. годину Директората је члан 16. став 2. тачка 9) Закона и члан 15. тачка 10) Статута Директората („Службени гласник РС”, број 9/19), којом је прописано да Одбор усваја годишњи извештај о раду и пословању и финансијски извештај Директората.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Основни разлог за доношење овог акта јесте обавеза Одбора Директората да Годишњи извештај о раду и пословању Директората који је усвојио Одбор, достави Влади најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, ради информисања.

Одбор Директората је сходно својим овлашћењима, на седници одржаној 26. фебруара 2021. године, усвојио годишњи Извештај о раду Директората за 2020. годину.

III. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

За спровођење овог акта нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије.